

15. Rezvan, O., Volkova, N., Kozhushko, S. & Marusynets, M. (2020). Problems of academic dishonesty in higher education: ways of its preventing and eliminating Education, 41 (28). 194–206. <https://www.revistaespacios.com/a20v41n28/a20v41n28p16.pdf>
16. Sefcik, L., Striepe, M., & Yorke, J. (2019). Mapping the landscape of academic integrity education programs: what approaches are effective? Assessment & Evaluation in Higher Education, 45(1), 30-43. <https://doi.org/10.1080/02602938.2019.1604942>
17. Sheard, J., Morgan, M., Petersen, A., Settle, A., & Sinclair, J. (2018, January). Informing students about academic integrity in programming. In Proceedings of the 20th Australasian Computing Education Conference (pp. 113-122). <https://doi.org/10.1145/3160489.3160502>
18. Sobhagyawati, G. (2017). Plagiarism Detection Software: an Overview. Emerging Trends and Technology in Knowledge Management (pp.129-143). Publisher: Prateeksha Publications. Retrieved from Jaipur https://www.researchgate.net/publication/335319583_Plagiarism_Detection_Software_an_Overview

Ігор Козубцов

*доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник,
провідний науковий співробітник науково-дослідного відділу,
Військовий інститут телекомунікацій і інформатизації імені Героїв Крут*

КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПЛАГІАТУ ЯК СКЛАДОВОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Постановка проблеми і зв'язок її з важливими науковими завданнями.

Проблема забезпечення академічної доброчесності при підготовки здобувачів вищої військової освіти у вищих військових навчальних закладах на разі не вирішена до кінця, про що свідчить нововведення. Відповідно до статті 42 Закону України «Про освіту» [1], «академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень».

Проблема доброчесності існувала постійно, оскільки людина вдосконалюється і вона починає наслідувати й копіювати більш талановитих і успішних колег. Одним людям вдається оволодіти професійною діяльністю, з часом набувають майстерності до створення власних творів, використовуючи накопичений попередніми поколіннями досвід.

Незважаючи на наявність численних рекомендацій щодо забезпечення принципів академічної доброчесності, наприклад Міністерством освіти і науки України [3], проблема не вирішується.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій за напрямком. Дослідженню питання плагіату як складової доброчесності присвячено багато наукових досліджень. Цікавими є висновки роботи [2], що плагіат є чинником і індикатором зниження якості освіти. Людина показує себе у тому, що вона залишає після себе. Проте аналіз наукової літератури виявив відсутність обґрунтованих критеріїв та показників оцінювання рівня плагіату як складової академічної доброчесності.

Отже, метою доповіді є обґрунтований вибір критеріїв та показників оцінювання рівня плагіату як складової академічної доброчесності здобувачів вищої військової освіти.

Результат дослідження. Академічній доброчесності (*AD*) протиставляється категорія академічної не доброчесності (*academic misconduct, dishonesty*), основні прояви якої знаходимо у таких видах діяльності: академічний плагіат (*Pl*); самоплагіат (*SPl*); фабрикація (*Fr*); фальсифікація (*Fs*); списування (*Sp*); обман (*Ob*); хабарництво (*Ha*); необ'єктивне оцінювання (*NOc*); хибне співавторство (*Has*) [1].

Ураховуючи категорії, вибудуємо методику оцінювання рівня академічної доброчесності через складовий показник академічного плагіату:

Етап 1. Розробка системи критеріїв та показників оцінювання рівня плагіату.

Перелічені категорії раціонально розглядати як множину критеріїв, що в сукупності описують (характеризують) академічну доброчесність суб'єкта (1):

$$AD[SPl; Pl; Fr; Fs; Sp; Ob; Ha; NOc; Has]. \quad (1)$$

Предметом огляду академічної доброчесності в роботі саме буде критерій – академічний плагіат (*AD*), (див. табл. 1).

Виходячи з обраних меж значень плагіату (*Plt*), визначимо рівень наукової новизни (*SUt*) в тексті, що перевіряється.

Правильніше говорити про наукову унікальність (*SUt*), а ніж про наукову новизну (*SUt*), співвідношення (2):

$$AD \approx SUt = (1 - Plt). \quad (2)$$

Співвідношення показників критерію оцінки рівня плагіату в тексті, що перевіряється та оцінки рівня її наукової новизни (див. табл. 1).

Таблиця 1

Плагіат		Наукова новизна	
Критерій плагіату	Опис показника критерію плагіату	Критерій унікальності	Опис з точки зору наукової унікальності тексту
$0 \leq Plt \leq 0,25$	Дуже низький рівень плагіату	$1 \leq SUt \leq 0,85$	Дуже високий рівень наукової унікальності
$0,25 < Plt \leq 0,5$	Низький рівень плагіату	$0,85 < SUt \leq 0,5$	Високий рівень наукової унікальності
$0,5 < Plt \leq 0,75$	Середній рівень плагіату	$0,5 < SUt \leq 0,25$	Середній рівень наукової унікальності
$0,75 < Plt \leq 0,9$	Високий рівень	$0,25 < SUt \leq 0,1$	Низький рівень наукової

	плагіату		унікальності
$0,9 < Plt \leq 1$	Дуже високий рівень плагіату	$0,1 < SUt \leq 0$	Відсутня наукова унікальність

Співвідношення показників критерію оцінки рівня плагіату в тексті, що перевіряється, та оцінки рівня її наукової новизни

Етап 2. Планування процедур збирання вихідних даних для оцінювання.

Етап 3. Розрахунок значення показника рівня плагіату.

Етап 4. Оцінювання академічної доброчесності через рівень плагіату.

На відміну від машинного оцінювання академічної доброчесності через унікальність тексту пропонується аналізувати під кутом наукової новизни, а це принципово різні поняття.

Висновки. Таким чином, можна сформулювати такі висновки:

1. Найбільш популярним є оцінювання академічної доброчесності науковця через критерій академічного плагіату у науковому тексті.

2. Широко розрекламовані спеціалізовані програми перевірки наукового тексту на академічний плагіат не містять критеріїв оцінювання. Результатом їх використання є загальна пропорція запозиченого тексту до загального обсягу.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про Освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII. Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3>.

2. Побіженко В.В., Побіженко І.А. Плагіат, як чинник зниження якості освіти. *Системи обробки інформації: Збірник наукових праць Харківського університету Повітряних Сил*. 2011. Випуск 8 (98). С. 310–313.

3. Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності. Підкомісія 303 «Академічна доброчесність» Науково-методичної комісії 15 з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти. К.: Міністерство освіти і науки України, 2016. 24 с.

Дарина Холодова

студентка Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

КОРИСТЬ ОНЛАЙН-РЕСУРСІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Інструменти дистанційного навчання значно змінили способи навчання за останні кілька років. Віртуальне навчання вийшло на один рівень з традиційними формами надання та отримання освітніх послуг.

Онлайн-курси і тренінги, дистанційні технології, новітні методики продовжують розвиватися швидкими темпами. Наразі інноваційні ресурси задовольняють низку